

Серед рекомендованих напрямів вдосконалення системи управлінського обліку на українських підприємствах виділяються, зокрема: проектування оптимальної ієрархії звітів та їх адаптація до потреб керівників різних рівнів; оптимізація системи бюджетування; вдосконалення системи обліку витрат і нормативної бази розрахунку їх планового рівня.

Треба зауважити, що цей процес уже викликає як позитивні, так і негативні настрої. З позитивного можна виокремити те, що компанії, що сформували звітність за єдиними правилами, забезпечать собі вихід на міжнародні ринки.

Проте впровадження МСФЗ проходило б набагато швидше, якби не було основних розбіжностей. Вся справа в тому, що звітність підприємств за англосаксонською моделлю повинна задовольняти всі вимоги власників, а в багатьох країнах Європи, і в Україні зокрема, звітність зобов'язана відповідати всім вимогам законодавства. Це головний фактор, який перешкоджає впровадженню МСФЗ. Серед директорів підприємств є прихильники радикального виходу із проблеми – повне скасування вітчизняних стандартів бухгалтерського обліку й перехід на МСФЗ. Цього можна досягти, доробивши вимоги до ведення податкового обліку [3, с. 147].

На підставі вищевикладеного, можна стверджувати, що необхідно створити систему управлінського обліку, мета якої - збір і обробка інформації, аналіз фінансових показників, оцінка роботи відділів. Це забезпечить поточне планування і прогнозування тенденцій цих показників і напрямів розвитку бізнесу. Найважливішим напрямком посилення економічного потенціалу організації є розробка системи менеджменту, яка забезпечує доступність інформації, створеної в системі управлінського обліку. Успіх зарубіжної практики управлінського обліку серед підприємців можна максимізувати, якщо існує вже встановлена цілісна система для збору, аналізу та подання найрізноманітнішої інформації, на підставі якої приймаються оперативні та стратегічні управлінські рішення на конкретному підприємстві.

Список літератури

1. Атамас П. Й. Управлінський облік: навч. посібник. Д. – К., 2006. 440 с.
2. Букало Н. Управлінський облік як складова частина обліку підприємства. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2017. № 1. С. 159 – 165.
3. Яременко Л. М., Пономаренко Я. А. Сучасні тенденції впровадження управлінського обліку із застосуванням міжнародного досвіду. 2019. № 1. С. 144 – 148.

УДК 657.339

Оляднічук Н. В.

канд. екон. наук,

доцент кафедри обліку і оподаткування,

Уманський національний університет садівництва

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

З огляду на багатогранність та складність облікового процесу розрахунків з постачальниками та підрядниками, основними завданнями є: своєчасне та достовірне відображення сум заборгованостей на рахунках бухгалтерського обліку перед постачальниками та підрядниками; переведення довгострокових зобов'язань (заборгованості постачальникам і підрядникам), які належать до погашення у звітному періоді, до складу поточних зобов'язань; контроль за своєчасним

погашенням зобов'язань та аналіз заборгованості перед постачальниками та підрядниками, яка не погашена в обумовлений в договорі термін.

Розрахунки з постачальниками та підрядниками регламентуються та регулюються системою законодавчих, нормативних та правових актами, основними з яких є: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [4]; Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [1]; Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» [3].

П(с)БО 11 «Зобов'язання» [3] визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності. Відповідно до Положення 11 для визнання зобов'язань мають бути дотримані дві умови: перша – оцінка їх може бути достовірно визначена; друга – існує ймовірність зменшення економічних вигод внаслідок погашення зобов'язань.

Основними документами при здійсненні розрахунків з постачальниками та підрядниками є Договір постачання, Договір надання послуг, Договір виконання робіт, Договір виконання зустрічних умов. Договір є головним засобом регулювання товарно-грошових розрахункових відносин, що визначають зміст прав та обов'язків їх учасників. Основні положення договору, умови і порядок укладання чи припинення дії договору регламентуються Цивільним та Господарським кодексами України.

Кредиторська заборгованість, у тому числі зобов'язання перед постачальниками і підрядниками мають бути оцінені відповідно до чинної нормативної бази, оскільки оцінка зобов'язань відіграє значну роль при формуванні облікової політики підприємства. Застосування принципу обачності [4], що передбачає використання в бухгалтерському обліку методів оцінки, які повинні запобігати заниженню сум визнаних зобов'язань, є важливим при оцінці зобов'язань. Відповідно до принципу безперервності оцінка зобов'язань підприємства здійснюється, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме й надалі.

Забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку суб'єктів підприємництва зумовлюють необхідність подальшого розвитку та практичної дієвості законодавчо-нормативних та правових документів щодо обліку, контролю і аналізу в частині розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Найбільш складною та досить відповідальною ділянкою процесу розрахунків з постачальниками та підрядниками є достовірність здійснених господарських операцій та своєчасність їх обліку, що забезпечує належний розрахунковий процес, дозволяє зробити належний аналіз з метою контролю виконання договірних зобов'язань між контрагентами. На думку Каминського П.Д. та Солонько А.І. [2], для удосконалення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками значну увагу слід приділити складанню графіка документообігу, проведенню контролю за дотриманням умов договорів, за своєчасністю проведення операцій з постачання та виконання робіт і послуг, за належним виконанням своїх обов'язків працівниками підприємства. Крім того, вважають автори, доцільно запровадити додаткову аналітичну номенклатуру до рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», яка передбачає відображення інформації за термінами сплати та суб'єктами постачання, ефективний контроль за своєчасним погашенням заборгованості підприємства перед постачальниками і підрядниками.

Внутрішній контроль доцільно розглядати як невід'ємну частину загальної системи управління підприємством, яка має на меті прийняття правильних управлінських рішень та удосконалення системи бухгалтерського обліку і зміцнення